

در روز دحوالارض انجام چه اعمالی توصیه شده است؟

روز ۲۵ ذی القعدة مصادف با «دحو الارض» است که خشکی‌ها گسترده شده و زمین کعبه از زیر آب‌ها بیرون آمده است، این شب و روز دحوالارض از ایام مهم عبادی در طول سال است.

روز ۲۵ ذی القعدة مصادف با «دحو الارض» است که خشکی‌ها گسترده شده و زمین کعبه از زیر آب‌ها بیرون آمده است، این شب و روز دحوالارض از ایام مهم عبادی در طول سال است.

به گزارش خبرنگار مهر، روز ۲۵ ذی القعدة مصادف با «دحو الارض» است که خشکی‌ها گسترده شده و زمین کعبه از زیر آب‌ها بیرون آمده است، این شب و روز دحوالارض از ایام مهم عبادی در طول سال است. روز دحوالارض است؛ یکی از آن چهار روزی است که در تمام سال به برتری و مزیت روزه گرفتن ممتاز است.

آیت الله میرزا جواد آقا ملکی تبریزی در کتاب شریف المراقبات می نویسد:

خداوند بزرگ در چنین روزی زمین را برای سکنای فرزندان آدم و زندگی بر روی آن آماده فرمود، و روزی‌های ما و نعمت‌های پروردگار در چنین روزی گسترش یافته است؛ روزی‌ها و نعمت‌هایی که از شماره بیرون است و کسی را یارای شکر آن نیست. و اگر تو در بزرگی شأن دحوالارض اندیشه‌نمایی حیرت زده خواهی شد. و از این جاست که انسان عارف و مراقب روز دحوالارض، در برابر همه این نعمت‌های گوناگون، شکر بر خویشتن واجب می‌بیند، و چون به قلب خویش مراجعه می‌کند، می‌بیند که حتی بر ادای حق ناچیزی از آن همه نعمت‌ها توانا نیست

و چون بنده‌ای نسبت به آن همه نعمت‌ها شناخت حاصل کند، به عجز و کوتاهی خویش در ادای حق آن نعمت‌های انبوه اقرار خواهد کرد و تلاش خود را در انجام شکر آنها ناچیز خواهد شمرد و همواره خود را در برابر آفریننده آن همه نعمت‌ها سرافکنده خواهد دید.

پس از آنکه تمام سطح کره زمین به مدت طولانی در زیر آب فرو رفته و خداوند خواست تا آن را از زیر آب بیرون آورد که صحنه زندگی موجودات مهیا گردد، اولین نقطه‌ای که از زیر آب سر بیرون آورد همان مکان مقدس کعبه و بیت الحرام بود. این واقعه نشان دهنده اهمیت این نقطه و مرکزیت آن برای همه عالمیان است.

در واقع دحوالارض روز شروع حیات بخشی خداوند به جهان خاکی است که توجه به آن در روایات و تعیین اعمال خاص همچون روزه، عبادت، دعا و غسل و اهتمام به آن از سوی معصومین (علیهم السلام) نشانگر عنایت حضرت حق به این روز با برکت است.

روایت است که «امام رضا» علیه السلام فرموده اند: در شب بیست و پنجم ماه ذی القعدة حضرت ابراهیم (علیه السلام) و حضرت عیسی (علیه السلام) متولد شده اند. و نیز در این روز رسول خدا (صلی الله علیه و آله)، به قصد حجة الوداع از مدینه به همراه یکصد و چهار هزار یا یکصد و بیست و چهار هزار نفر از راه شجره به مکه عزیمت نمودند که حضرت فاطمه (علیها السلام) و تمامی زوجات آن حضرت نیز، ایشان را همراهی می‌کردند.

مرحوم شیخ عباس قمی در کتاب شریف مفاتیح الجنان پیرامون اعمال این روز نوشته است:

در روایتی آمده: که روزه این روز همانند روزه هفتاد سال است و در روایت دیگر آمده: که جبران روزه هفتاد سال است و هرکه این روز را روزه بگیرد و شب را به عبادت به پایان ببرد، برای او عبادت صد سال نوشته شود و برای روزه دار این روز، هرچه در میان زمین و آسمان است استغفار کند.

و این روزی است که رحمت خدا در آن پخش می‌شود و برای عبادت و اجتماع برای ذکر خدا در این روز پاداش بسیاری است و برای این روز جز روزه و عبادت و ذکر خدا و غسل دو عمل دیگر وارد است:

اول:

نمازی که در کتاب‌های علمای شیعه از اهل قم روایت شده و آن دو رکعت است در وقت بالا آمدن آفتاب تا پیش از گذشتن از

وقت ظهر، در هر رکعت پس از سوره «حمد» پنج مرتبه «سوره «وَالشَّمْسِ» خوانده شود و پس از سلام بگوید:

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.

هیچ نیرو و توانی نیست جز به خدای بلندمرتبه بزرگ.

آنگاه دعا کند و بخواند:

يَا مُقِيلَ الْعَثَرَاتِ أَفْلِنِي عَثْرَتِي، يَا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ أَجِبْ دَعْوَتِي، يَا سَامِعَ الْأَصْوَاتِ اسْمَعْ صَوْتِي وَارْحَمْنِي وَتَجَاوَزْ عَن سَيِّئَاتِي وَمَا عِنْدِي يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ.

ای نادیده گیرنده لغزش ها، لغزشم را نادیده گیر، ای اجابت کننده دعاها، دعایم را اجابت کن، ای شنوای صداها، صدایم را بشنو به من رحم کن و از بدی هایم و آنچه نزد من است درگذر، ای صاحب بزرگی و رأفت و محبت.

دوم:

خواندن دعایی که شیخ در کتاب «مصباح» فرموده: خواندن آن مستحب است:

اللَّهُمَّ دَاحِيَ الْكَعْبَةِ، وَفَالِقَ الْحَبَّةِ، وَصَارِفَ اللَّزْبَةِ، وَكَاشِفَ كُلِّ كَرْبَةٍ، أَسْأَلُكَ فِي هَذَا الْيَوْمِ مِنْ أَيَّامِكَ الَّتِي أَعْظَمْتَ حَقَّهَا، وَأَقْدَمْتَ سَبْقَهَا، وَجَعَلْتَهَا عِنْدَ الْمُؤْمِنِينَ وَدِيْعَةً، وَإِلَيْكَ ذَرْبَةً، وَبِرَحْمَتِكَ الْوَسِيْعَةِ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ الْمُتَّجِبِ فِي الْمِيثَاقِ الْقَرِيبِ يَوْمَ التَّلَاقِ فَايَقِ كُلَّ رَتْقٍ، وَدَاعِ إِلَى كُلِّ حَقٍّ، وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِي الْأَطْهَارِ، الْهُدَاةِ الْمَنَارِ، دَعَائِمِ الْجَبَّارِ، وَوَلَاةِ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ، وَأَعْطِنَا فِي يَوْمِنَا هَذَا مِنْ عَطَايِكَ الْمَحْزُونِ غَيْرِ مَقْطُوعٍ وَلَا مَمْنُوعٍ، تَجْمَعُ لَنَا بِهِ التَّوْبَةُ، وَحُسْنُ الْأَوْبَةِ؛

خدایا؛ ای گستراننده کعبه و شکافنده دانه و برگرداننده سختی و برطرف کننده هر گرفتاری، از تو می خواهم در این روز از روزهایت که حقیقتش را بزرگ گرداندی و سبقتش را پیش انداختی و آن را نزد اهل ایمان امانت و به سوی خود وسیله قرار دادی و به رحمت گسترده ات که بر محمد درود فرستی آن بنده برگزیده ات در پیمان نزدیک، روز دیدار، شکافنده هر امر بسته و دعوت کننده به حق و بر اهل بیت پاکش، آن راهنمایان و روشن کنندگان راه حق، ستون های قدرت و متولیان بهشت و دوزخ و عطا کن به ما از عطای در خزانه ات که نه بریده شود و نه منع گردد تا به وسیله آن رجوع و بازگشت خوبی برای ما فراهم نمای؛

يَا حَبِيبَ مَدْعُوٍّ، وَأَكْرَمَ مَرْجُوٍّ، يَا كَفِيٍّ يَا وَفِيٍّ، يَا مَنْ لَطْفُهُ حَفِيٌّ، الطُّفُّ لِي يَلْطِفُكَ، وَأَسْعِدُنِي يَعْفُوكَ، وَأَيِّدُنِي يَتَصَّرَكَ، وَلَا تُنْسِينِي كَرِيمَ ذِكْرِكَ، يَا يُولَاةَ أَمْرِكَ، وَحَقِيقَةَ سِرِّكَ، وَاحْقَظِي مِنِّي شَوَائِبَ الدَّهْرِ إِلَى يَوْمِ الْحَشْرِ وَالنَّشْرِ، وَأَشْهَدُنِي أَوْلِيَاءَكَ عِنْدَ خُرُوجِ نَفْسِي، وَخُلُولِ رَمْسِي، وَالْقِطَاعِ عَمَلِي، وَالْقِضَاءِ أَجَلِي. اللَّهُمَّ وَادْكُرْنِي عَلَيَّ طَوْلِ الْيَلِي إِذَا حَلَلْتُ بَيْنَ أَطْبَاقِ النَّارِ، وَتَسْيِيئِي النَّاسُونَ مِنَ الْوَرَى، وَأَحْلِلْنِي دَارَ الْمَقَامَةِ، وَبَوِّنِي مَنَزَلَ الْكِرَامَةِ؛

ای بهترین خواننده شده و کریم ترین امید شده، ای کفایت کننده، ای بخشنده کامل، ای آن که مهربانی اش پنهانی است، به مهربانی ات به من مهربانی کن و به گذشتت خوشبختم نما و به یاری ات حمایت کن و از یاد کریمانه ات فراموشم مکن به حق متولیان امرت و نگهبانان رازت و از گرفتاری های روزگار تا روز قیامت و برانگیخته شدن حفظم کن هنگام بیرون آمدن جانم و فرو رفتن در قبرم و تمام شدن کارم و سپری شدن عمرم، اولیایت را به بالینم حاضر کن، خدایا یادم کن، بر طول پوسیدگی، زمانی که در میان توده های خاک فرود آیم و فراموش کنندگان از مردم فراموشم کنند و در خانه اقامت فرودم آر و در منزل کرامت جایم ده؛

وَاجْعَلْنِي مِنْ مُرَافِقِي أَوْلِيَايِكَ وَأَهْلِ اجْتِبَائِكَ وَاصْطِفَائِكَ، وَبَارِكْ لِي فِي لِقَائِكَ، وَارْزُقْنِي حُسْنَ الْعَمَلِ قَبْلَ خُلُولِ الْأَجَلِ بَرِينًا مِنَ الزَّلَلِ وَسُوءِ الْخَطَلِ. اللَّهُمَّ وَأُورِدُنِي حَوْضَ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَأَسْقِنِي مِنْهُ مَشْرَبًا رَوِيًّا سَائِعًا هَبِينًا لِأَطْمَأْ بَعْدَهُ، وَلَا أَحْتَأْ وَرْدَةً، وَلَا عَنَّةَ أَذَادٍ، وَاجْعَلْهُ لِي حَبِيبًا زَادًا، وَأَوْفَى مَبْعَادٍ يَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ. اللَّهُمَّ وَالْعَنِ جَبَايِرَةَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ وَيَحْقُوقَ أَوْلِيَايِكَ الْمُسْتَأْثِرِينَ. اللَّهُمَّ وَأَقْصِمْ دَعَائِمَهُمْ، وَأَهْلِكْ أَشْيَاعَهُمْ وَعَامِلَهُمْ، وَعَجِّلْ مَهَالِكَهُمْ، وَأَسْأَلُهُمْ مَمَالِكَهُمْ، وَصَيِّقْ عَلَيْهِمْ مَسَالِكَهُمْ، وَالْعَنِ مُسَاهِمَهُمْ وَمُشَارِكَهُمْ؛

و از دوستان اولیایت و برگزیدگان و خاصان درگاهت قرارم ده و ملاقاتت را بر من مبارک گردان و پیش از فرا رسیدن پایان عمرم حُسن عمل روزی ام فرما، درحالی که پاک از لغزش ها و گفتار بی پایه و منطقی باشم. خدایا مرا به حوض پیامبرت محمد (درود خدا بر او و خاندانش) وارد کن و از آن به من بنوشان، نوشاندنی سیراب کننده، روان و گوارا که پس از آن هرگز تشنه نشوم و از ورود به آن طرد نگردم و از آن منع نشوم و آن را قرار ده برایم بهترین توشه و کامل ترین وعده گاه، روزی که گواهان بپا می خیزند.

خدایا لعنت کن گردنکشان گذشته و آینده را، هم آنان که حقوق اولیایت را به ناحق به خود اختصاص دادند. خدایا پایه هایشان را بشکن و پیروان و عمّالشان را نابود ساز، زمینه های هلاکتشان را به زودی فراهم کن و کشورهایشان را از دستشان بگیر و راه هایشان را بر آنان تنگ کن و بر آنان که با آنان سهیم و شریک اند لعنت فرست؛

اللَّهُمَّ وَعَجِّلْ قَرَجَ أَوْلِيَانِكَ، وَارْزُدْ عَلَيْهِمْ مَطَالِمَهُمْ، وَأَطْهِرْ بِالْحَقِّ قَائِمَهُمْ، وَاجْعَلْهُ لِدِينِكَ مُنْتَصِرًا، وَيَأْمُرَكَ فِي أَعْدَائِكَ مُؤْتَمِرًا. اللَّهُمَّ احْقِفْهُ يَمَلَائِكَةَ النَّصْرِ، وَبِمَا أَلْقَيْتَ إِلَيْهِ مِنَ الْأَمْرِ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ، مُنْتَقِمًا لَكَ حَتَّى تُرْضَى، وَيَعُودَ دِينُكَ بِهِ وَعَلَى يَدَيْهِ جَدِيدًا عَضًا، وَيَمْحَضَ الْحَقَّ مَحْضًا، وَيَبْرِضَ الْبَاطِلَ رَفْضًا. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ وَعَلَى جَمِيعِ آبَائِهِ، وَاجْعَلْنَا مِنْ صَحْبِهِ وَأَسْرَتِهِ، وَابْعَثْنَا فِي كَرْتِهِ، حَتَّى نَكُونَ فِي زَمَانِهِ مِنْ أَعْوَانِهِ. اللَّهُمَّ أَدْرِكْ بِنَا قِيَامَهُ، وَأَشْهَدْنا أَيَّامَهُ وَصَلِّ عَلَيَّ، وَارْزُدْ إِلَيْنَا سَلَامَهُ، وَالسَّلَامُ عَلَيَّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

خدایا در گشایش کار دوستانت شتاب کن و حقوق ناراج رفته آنان را به آنان بازگردان و قائم آنان را بر پایه حق آشکار کن و او را یاری کننده دینت بدار و درباره دشمنانت اطاعت کننده به فرمانت قرار ده. خدایا فرشتگان پیروزی را گرداگرد او بدار و به آن دستوری که در شب قدر به او القا کردی او را انتقام گیرنده خویش قرار ده تا جایی که خشنود شوی و دینت به وسیله او و به دست او به گونه ای نو تازه بازگردد و حق به طور کامل ناب شود و باطل به صورت همه جانبه به دور افکنده گردد. خدایا بر او و همه پدرانش درود فرست و ما را از هم نشینان و خاندانش قرار بده و در زمان بازگشتش ما را برانگیز تا در دوران او در شمار یاراناش باشیم. خدایا رسیدن به قیامش را روزی ما کن و در روزگارش ما را حاضر کن و بر او درود فرست و سلام او را به ما برگردان، درود و رحمت خدا و برکاتش بر او باد.

میرداماد (ره) در رساله «أربعة أيام» خود، در بیان اعمال روز «دَحْوُ الْأَرْضِ» فرموده است: زیارت امام رضا (علیه السلام) در این روز برترین کارهای مستحب و مؤکدترین آداب می باشد و همچنین زیارت آن حضرت در روز اول ماه رجب الفرد، در نهایت تأکید بوده و نسبت به آن ترغیب بسیار شده است.